

UNUTRAŠNJA TRGOVINA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o unutrašnjoj trgovini potiču iz knjigovodstvenih i drugih evidencija organizacija koje se bave djelatnošću trgovine na malo i na veliko. Te podatke statistika prikuplja redovnim mjesečnim, godišnjim i trogodišnjim izražavanjima. U periodu od 1992. do 2002. godine metod uzorka je korišćen u prikupljanju statističkih podataka samo za izvještajne jedinice privatnog sektora, a od 2003. godine se primjenjuje na sve izvještajne jedinice.

Radi usklađivanja sa evropskim standardima od 2007. godine došlo je do izmjene metodologije, pa su podaci za 2006. i 2007. godinu urađeni po novoj metodologiji. Od januara 2012. godišnje istraživanje trgovine na malo po robnim grupama i trgovinskim djelatnostima prešlo je na trogodišnju periodiku.

Obuhvat

Statistika unutrašnje trgovine obuhvata i prikazuje robni promet koji se ostvaruje posredstvom trgovinske djelatnosti (trgovina na malo i trgovina na veliko). Robni promet koji se ostvaruje neposredno između proizvođača, kao i između proizvođača i potrošača, nije obuhvaćen. Nisu obuhvaćene ni usluge u prometu robe (zastupničke, agencijske, komisione i dr.), kao ni opravke predmeta za ličnu potrošnju i domaćinstvo, koje prema Klasifikaciji djelatnosti (KD) statistika primjenjuje od 2001. godine, a koje spadaju u djelatnost trgovine na veliko, odnosno trgovine na malo.

Statističkim istraživanjem trgovine obuhvataju se svi poslovni subjekti (preduzeća i organizacije) koji se bave trgovinskom djelatnošću svih sektora svojine.

Godišnjim istraživanjem trgovine na veliko TRG16V, prati se godišnji promet po robnim grupama kod preduzeća koja su registrovana u trgovini na veliko, oblast 46 NACE Rev2.

Trogodišnjim istraživanjem trgovine na malo TRG16, prati se godišnji promet po robnim grupama kod preduzeća koja su registrovana u trgovini na malo, oblast 47 NACE Rev2.

Od 2017. godine, Trgovina motornim vozilima i motociklima, oblast 45 NACE Rev2, prati se kroz kvartalno istraživanje Ostale usluge.

Definicije

Kao promet robe u trgovini na malo iskazana je vrijednost robe koju su preduzeća/organizacije koje obavljaju promet robe na malo isporučile krajnjim potrošačima (prvenstveno stanovništvu za ličnu potrošnju, za upotrebu u domaćinstvu i pravnim i fizičkim licima za obavljanje njihove djelatnosti).

Kao promet robe u trgovini na veliko iskazana je vrijednost robe koju su preduzeća/organizacije koje obavljaju promet robe na veliko isporučile: preduzećima unutrašnje trgovine, ostalim preduzećima za dalju preradu i velikim potrošačima za sopstvenu potrošnju (organizacije zdravstvene i socijalne zaštite, obrazovanja, odbrane i dr.).

INTERNAL TRADE

Sources and methods of data collection

Data on domestic trade are obtained from bookkeeping records and other documentation of organizations engaged in retail and wholesale trade activities. Statistical Office collects these data through regular monthly, annual, and three-annual surveys. In a period from 1992 to 2002, sample-based survey was conducted only for private sector, but since 2003, it has been applied to all reporting units.

The methodology was changed from 2007 with the purpose of compliance with EU standards, so that the data for 2006 and 2007 were done according to this new methodology. Since January 2012 annual survey of retail trade by commodity groups and trade activities changed to three-year periodicity.

Coverage

Internal trade statistics refers to and presents the goods turnover realized through trade activity (retail and wholesale trade). The goods flow directly among producers and between producers and consumers is not covered. Related services are not included, such as intermediation, agency, commission, etc. In addition, the repair of goods for personal consumption is not covered, although, according to the Classification of Activities introduced in 2001, these services are part of wholesale and retail trade activities.

Statistical trade surveys cover all business entities (enterprises and organizations) engaged in trade activities in various sectors of ownership.

Annual survey of wholesale trade TRG16V, cover annual turnover by commodity groups for enterprises registered in wholesale trade, area 46 NACE Rev2.

The three-year retail survey TRG16 is cover by annual turnover by commodity groups for enterprises registered in retail trade, area 47 NACE Rev. 2.

From 2017, turnover from Trade in motor vehicles and motorcycles, area 45 of NACE Rev2, is covered through quarterly research Other services.

Definitions

Turnover of goods in retail trade shows the value of goods delivered by retail trade enterprises/organizations to final consumers (primarily to final consumers for personal consumption or use in households, and to legal and physical entities for performing their activities).

Turnover of goods in wholesale trade shows the value of goods delivered by wholesale enterprises/organizations to: domestic trade enterprises, other organizations for further processing, big consumers for their own consumption (health organizations, social insurance and welfare organizations, education, defence and other).

16 – 1. BROJ RADNIKA U TRGOVINI NA VELIKO I MALO¹⁾NUMBER OF WORKERS IN WHOLESALE AND RETAIL TRADE¹⁾

Broj radnika	2013	2014	2015	2016	
Broj zaposlenih u trgovini na veliko	16 857	16 576	16 535	16 317	<i>Number of employees in wholes. trade</i>
Broj zaposlenih u trgovini na malo	18 142	17 312	17 854	18 145	<i>Number of employees in retail trade</i>

¹⁾ Izvor: Stastičko istraživanje o osiguranicima – zaposleni po djelatnostima i opštinama

¹⁾ *Statistical survey by insurance beneficiaries - employees by activity and municipalities*

16 – 2. PROMET ROBE PO ROBNIM GRUPAMA I TRGOVINSKIM DJELATNOSTIMA NA MALO

TURNOVER OF GOODS BY GOODS TYPE AND RETAIL TRADE ACTIVITIES

hij. EUR

thous. EUR

	2010	2011	2014	
UKUPNO (SA APOTEKAMA)	889 410	1 103 615	1 182 826	TOTAL (INCLUDING PHARMACIES)
Hljeb, tjestenine i peciva	41 790	53 846	61 849	<i>Bread, baked pastry, paste products</i>
Meso, riba i prerađevine	76 446	86 260	108 821	<i>Meat, fish and manufactured products</i>
Mlijeko, mliječni proizvodi i jaja	35 780	39 659	41 666	<i>Milk, milk products and eggs</i>
Ulja i mast	22 349	25 957	26 798	<i>Oils and fat</i>
Voće i povrće (svježe i smrtnuto)	23 950	25 896	29 648	<i>Fruits and vegetables (fresh and frozen)</i>
Šećer, čokolada	34 304	41 259	43 673	<i>Sugar, chocolate</i>
Bezalk. pića, (kafa, čaj, kakao, sokovi i izvorska voda i dr.)	42 957	46 259	45 762	<i>Non – alcoholic drinks</i>
Ostali proizvodi za ljudsku ishranu	44 412	65 258	85 150	<i>Other human food products</i>
PREHRANA - UKUPNO	321 998	384 394	443 328	FOOD - TOTAL
Alkoholna pića	38 449	42 582	43 069	<i>Alcoholic drinks</i>
Duvan i cigarete	39 993	43 890	44 557	<i>Tobacco and cigarettes</i>
Odjevne tkanine svih vrsta	8 913	9 453	13 054	<i>Clothing fabrics of all kinds</i>
Muška, ženska i dječja odjeća i ostala odjevna galanterija	34 490	36 260	45 723	<i>Men's, women's, children's clothes and other clothing articles</i>
Obuća (muška, ženska, dječija i sportska)	47 161	48 259	59 328	<i>Footwear (men's, women's, children's and sports)</i>
Proizvodi za održavanje i popravku u domaćinstvu (parket, keramičke pločice, tapeti, cement, stakla za prozore i dr.)	49 515	65 986	74 839	<i>Products for maintenance and repairs in household (parquet, wallpapers, cement, window glasses and other)</i>
Lož ulje, butan gas, ugallj i drvo za domaćinstvo	870	2 126	2 234	<i>Fuel oil, butane gas, coal and firewood</i>
Namještaj i proizvodi za opremanje, dekoraciju	31 755	32 459	38 629	<i>Furniture and products for household decoration and equipment</i>
Tepisi i podne obloge	1 395	1 502	1 573	<i>Carpets and floor coverings</i>
Tekstilni proizv. i tekstil za domaćinstvo (posteljina i dr.)	2 783	2 826	2 360	<i>Textile products and textile for households (bed linen, etc.)</i>
Osnovni kućni aparati (frižideri, mašine za pranje, štednjaci, usisivači, TA peći, klima uređaji, grejalice)	37 183	37 454	39 911	<i>Elementary house apparatus (refrigerators, ranges, washing machines, vacuum cleaners, heaters, air conditioners,</i>
Ostali električni aparati kućni aparati (pegle, mikseri i dr.)	5 504	5 966	5 703	<i>Other electric apparatus for household (irons, mixers, etc.)</i>
Staklo, posude, pribor za jelo, mehanički pribor	8 937	9 026	10 021	<i>Glass, dishes, eating utensils, mechanical utensils, etc.</i>
Alat i oprema za domaćinstvo, električni i ručne kosilice, testere, čekići, ašovi, lopate i dr.	17 486	18 027	20 541	<i>Household tools and equipment, manual and power mowers, saws, hammers, shovel, spades and other</i>
Sredstva za čišćenje i održavanje domaćinstva (omekšivači, insekticidi, pesticidi i dr.)	21 735	23 659	29 924	<i>Products for household cleaning and maintenance (softeners, insecticides, pesticides, and other)</i>
Farmaceutski proizvodi (ljekovi, vitamini, vakcine i dr.)	34 194	36 152	41 291	<i>Pharmaceutical products (medicines, vitamins, vaccines, other)</i>
Medicinski proizvodi (aparati za terapiju, termometri, mehanička kontraceptivna sredstva, korektivne naočare, ortopedska pomagala, slušni aparati i dr.)	3 818	4 026	4 904	<i>Medical products (appliances and equipment (therapeutic apparatus, thermometers, mechanical contraceptives, corrective glasses, orthopaedic appliances, hearing aid)</i>
Goriva i ulja za motorna vozila, motocikle i ostalo	41 877	41 259	43 042	<i>Fuels and oils for motor vehicles, motorcycles and other</i>

Od 2012. godine Godišnje istraživanje trgovine na malo prešlo je na trogodišnju periodiku.

Since 2012. Annual survey of retail trade is switched to a three-year periodicity.

16 – 2. PROMET ROBE PO ROBNIM GRUPAMA I
TRGOVINSKIM DJELATNOSTIMA NA MALO, hilj. EURTURNOVER OF GOODS BY GOODS TYPE
AND RETAIL TRADE ACTIVITIES, in thous. EUR

<i>/nastavak/</i>	2010	2011	2014	<i>/continued/</i>
Telefoni i telefaks aparati	1 041	1 126	1 932	<i>Telephones and fax apparatus</i>
Radio i TV uređaji, videorekorderi, kasetofoni, stereo sistemi i oprema za njih i dr.	17 612	16 263	18 417	<i>Radio and TV sets, VCRs, tape recorders, stereos and related equipment, and other</i>
Fotografska i optička oprema (kamera i fotoaparati)	52	102	109	<i>Photographic and optical equipment (cameras)</i>
Kompjuteri, posebni softveri, štampači, tastature	9 892	10 596	12 081	<i>Computers, special software, printers, keyboards</i>
Mediji za snimanje i snimljeni (ploče, CD, trake)	1 752	2 157	2 242	<i>Recording and recorded media (records, CD, tapes)</i>
Trajna dobra za rekreaciju	183	2 097	2 677	<i>Durable goods for recreation</i>
Igračke, oprema za sport, kampovanje, rekreaciju	3 085	3 570	4 467	<i>Toys, sports, camping and recreation equipment</i>
Cvijeće, sadnice, sjeme i sve vrste đubriva	5 821	6 024	6 368	<i>Flowers, seedlings, seeds and all kinds of fertilizers</i>
Kućni ljubimci, hrana, lijekovi i pomoćna sredstva	539	1 037	1 904	<i>Pets, food, medicines and devices for their care</i>
Knjige, novine i pisani materijal	15 678	17 236	22 445	<i>Books, newspapers and stationery</i>
Aparati i preparati za ličnu njegu (fenovi, kreme i dr.)	21 866	24 660	25 043	<i>Apparatus and cosmetic preparations for personal care (hair dryer, creams, etc.)</i>
Ostali preparati za ličnu njegu	5 699	5 896	7 156	<i>Other products for personal care</i>
Ostalo	58 144	167 547	113 914	<i>Other</i>

Od 2012. godine Godišnje istraživanje trgovine na malo prešlo je na trogodišnju periodiku.

Since 2012. Annual survey of retail trade is switched to a three-year periodicity.

16 – 3. PROMET ROBE PO ROBNIM GRUPAMA I
TRGOVINSKIM DJELATNOSTIMA NA VELIKOTURNOVER OF GOODS BY GOODS TYPES
AND WHOLESALE TRADE ACTIVITIES

hilj. EUR

thous. EUR

	2014	2015	2016	
UKUPNO	1 752 817	1 867 456	1 907 882	TOTAL
Poljoprivredne sirovine	15 751	17 608	17 852	<i>Agricultural raw materials</i>
Meso, riba i prerađevine	91 088	98 264	110 567	<i>Meat, fish and manufactured products</i>
Mlijeko, mliječni proizvodi i jaja	42 321	43 956	46 564	<i>Milk, milk products and eggs</i>
Voće i povrće (svježe i smrtnuto)	39 782	44 882	51 096	<i>Fruits and vegetables (fresh and frozen)</i>
Šećer, čokolada,	52 582	57 158	63 721	<i>Sugar, chocolate,</i>
Kafa, čajevi, kakao	31 048	31 002	34 033	<i>Coffee, tea, cocoa</i>
Bezalkoholna i alkoholna pića	167 153	179 978	183 094	<i>Non – alcoholic and alcoholic drinks</i>
Ostali proizvodi za ljudsku ishranu	91 828	99 062	104 754	<i>Other food products</i>
Prehrana ukupno	531 553	571 910	611 681	Food total
Duvan i cigarete	64 596	67 491	72 066	<i>Tobacco and cigarettes</i>
Tekstil i odjeća	45 351	49 158	53 621	<i>Textile and clothing</i>
Obuća i kožna galanterija	8 287	8 837	9 751	<i>Footwear and leather products</i>
Namještaj	63 833	71 162	78 066	<i>Furniture</i>
Električni aparati za domaćinstvo	31 403	35 655	38 033	<i>Electric devices for household</i>
Porculan i staklo	10 663	9 802	11 344	<i>Porcelain and glass</i>
Lakovi i boje	29 719	30 469	32 501	<i>Varnishes and paints</i>
Parfimerija, kozmetički proizvodi	67 993	73 840	79 691	<i>Perfumes, and cosmetic products</i>
Farmaceutski proizvodi	163 976	192 086	192 539	<i>Pharmaceutical products</i>
Proizvodi od papira (knjige, novine i papirna konfek.)	11 205	12 987	13 876	<i>Paper products (books, newspapers, etc.)</i>
Fotografski i optički predmeti, bicikli, muzic. instrumenti	3 053	3 199	3 813	<i>Camera and optical bicycles, musics instruments,</i>
Čvrsta, tečna i gasovita goriva	358 466	352 760	375 077	<i>Hard, liquid and gas fuels</i>
Metalni proizvodi i rude	24 741	27 632	29 782	<i>Metal products and ores</i>
Drvo, građevinski materijal	117 381	126 750	129 721	<i>Wood, building material</i>
Mineralna roba, cijevi	30 599	32 947	34 501	<i>Mineral goods, pipelines</i>
Hemijski proizvodi	7 778	8 422	10 689	<i>Chemical products</i>
Otpaci i ostaci	1 301	1 106	1 506	<i>Scrap and waste</i>
Mašine, uređaji i pribor	55 175	62 930	67 721	<i>Machinery, equipment and accessories</i>
Ostalo	125 744	128 312	61 901	<i>Other</i>